

došla v roku od 1—3 mesecev, penzijska odmera se je pa izvršila komaj v roku 6 do 12 mesecev.

Da se izogne bedi uradništva ob upokojitvi, je prosvetno ministrstvo z odlokom 39.751 z dne 18. avgusta 1924 uredilo v sporazumu z Delegacijo ministrstva financ v Ljubljani zadevo tako, da so uradniki proti naknadnemu obračunu dobivajo akontacijo na penzijske prejemke avtomatično takoj. To se je vršilo nemoteno sedaj dva meseca v največje zadovoljstvo prizadetih upokojencev.

G. finančni minister dr. Spaho je pa tik pred krizo vlade ukinil citirani odlok prosvetnega ministrstva in ima delegacija ministrstva financ v Ljubljani nalogo, da ne izplača s 1. decembrom t. l. več akontacije prizadetim upokojencem.

Ker so postavljeni upokojenci in njihove družine s tem v obupen položaj, da ostanejo brez vsakih denarnih sredstev po več mesecev, prosimo za posredovanje:

1. Da se nemudoma odredi vzpostavitev gori omenjenega odloka in posreduje pri finančnem ministrstvu, naj izda Delegacija ministrstva financ v Ljubljani dovoljenje, da 1. decembra t. l. izplača akontacije prizadetim upokojencem;

2. da se definitivno uredi avtomatično izplačevanje penzijskih prejemkov ali vsaj akontacije takoj ob upokojitvi.

Delegacija financ objavlja o tej ukinjeni akontaciji sledeče uradno poročilo:

Po členu 95. zakona o glavnih kontrolah se mora vsaka odločba, s katero se prizna in odmeri penzija, predložiti glavnim kontrolam, ki se sme pritožiti na državni svet, kolikor misli, da je bila država z odločbo materialno oškodovana. V bi-

stvu enako se glasi člen 156. novega uradniškega zakona v besedilu, kakor ga je dobil ta člen s členom 26. zakona o proračunskih dvanajstih za januar-marec 1924.

Iz teh določb sklepa praksa naših centralnih organov, da je odločba o pravicah in količini penzije šele tedaj »izvršena«, z drugimi besedami, da se z izplačevanjem penzije ne sme pričeti, dokler ni gotovo, da se glavna kontrola ni pritožila in da do tega trenutka sme umirovljenec dobivati k večjemu predujem (akontacijo) na penzijo. Da prizadetim ni bilo treba predolgo čakati, so si s predujem dosedaj kolikor mogoče pomagala tudi občastva v Sloveniji. Finančno ministrstvo pa je, sklicujoč se na člen 131. zakona o državnem računovodstvu z odlokom br. 171.901 ex 1924 (kateri datum?) finančni delegaciji izrecno zabranilo izplačevanje vseh takih akontacij, ako jim ni odobril gospod finančni minister sam, in zapretilo finančnemu delegatu in vsem njegovim organom, ki bi se ne ravnali po tej odredbi, da uveljavi napram njim najstrožjo materialno odgovornost. Z ozirom na to je finančni delegat odredil, da se bodo odslej na novo odmerjeni pokojninski prejemki izplačevali samo, ako je izkazano, da soglašajo glavna kontrola ali da je finančni minister dovolil predujem. Predlog za predujem stavi finančnemu ministrstvu, generalni direktorji državnega računovodstva on oblastvo, ki je poklicano odmeriti penzijo, to je ali resortno ministrstvo ali pa njegov organ v pokrajini.

Kakor smo informirani, bodo dobivali dosedanjí upokojenci akontacije še naprej, novim upokojencem pa se odmeri akontacija šele na podlagi odločbe ministrstva, če se med tem zadeva ne uredi.

Koraki Pov. UJU za znižano vožnjo vsemu učiteljstvu.

Na podlagi sedanjega pravilnika za znižano železniško vožnjo, bi se večji del učiteljstva ne smel voziti v III. razredu za polovično ceno, izgubilo bi s tem uradništvo še sedanjo trikratno polovično vožnjo, zaradi tega je Pov. UJU napravilo na merodajne odločujoče faktorje sledečo vlogo:

Podpisano poverjenstvo se obrača na naslov, naj bi deloval na to, da se členu 81. in 82. »Pravilnika o voznih olajšavah na železnicah« M. S. br. 21.156 1924 z dne 9. oktobra 1924 izpremenita tako, da bi uradništvo imelo v resnici ugodnost polovične vožnje na železnicah, ne pa kakor določa sedanja stilizacija omenjenih členov, na podlagi katere se uradniki ne smejo voziti v III. razredu. S tem je faktično vzeta uradništvo še dosedanja trikratna vozna olajšava.

Ker je omenjeni pravilnik uveljavljen s sklepom ministrskega sveta, je dana možnost omenjene izpremembe tudi potom sklepa ministrskega sveta.

Omenjena člena naj bi se glasila:

Člen 81. Uradniki glavnih skupin I. in II. kategorije in višji častniki imajo

Nasilja in anarhija pod bivšim prosvetnim režimom.

—na Anarhija pod klerikalnim prosvetnim režimom. Kakšna anarhija je vladala na prosvetnem polju in kako je bivši prosvetni režim uničeval šolstvo, nam najbolje ilustrira to, da v začetku oktobra t. l. ni bilo rednega pouka na enorazrednici pri Sv. Miklavžu — Laško, na dvorazrednici pri Sv. Katarini in na deški ter dekliški osemrazrednici Trbovlje-Vode. Po prvič izvršenem imenovanju učiteljstva je izgubila učno moč še enorazrednica v Turju in te tri šole so še danes brez učnih moči zaradi klerikalnega uničevanja in preganjanja učiteljstva.

—na Pregarjanje članov UJU pod bivšim prosvetnim režimom. Po nastopu službe šolskega upravitelja A. B. iz Zidanega mosta je imela deška šola Trbovlje-Vode 13 učnih oseb, torej eno več kot razredov. Učna uprava je nato premestila kar tri mlajše moči, 2 moška in eno učiteljico v druge kraje. Slednji zlasti se je zgodila krivica. Morala je iz Trbovelj na Vodi ter se umakniti dvema novo došli ma novinkama. Šla je v Ljubljano, ter prosila, naj se jo pusti v Trbovljah, toda mali minister g. Velikonja ji je za-

pravico do legitimacije I. in nižjih razredov, ostali uradniki in častniki pa II. in III. razreda, Zvaničnikom, služiteljem in podčastnikom pripada samo III. razred.

Rodbinskim članom aktivnega ali upokojenega uslužbenca pripada vozna ugodnost do istega razreda, kakor rodbinskemu poglavarju.

Upokojenemu uslužbencu pripada oni razred, ki mu je pripadal kot aktivnemu uslužbencu.

Člen 82. Aktivni državni uslužbenci smejo uporabljati nižje razrede, ne smejo pa uporabljati z legitimacijo višjih razredov kakor je izdana legitimacija.

Prosimo, da delujete na to, da se ta člena izpremenita, še preden stopi pravilnik za uradništvo v veljavo.

Enako vlogo je napravilo poverjenstvo tudi za upokojence, da bi se jim dovolilo permanentne železniške legitimacije in naj se pravilnik v tem smislu izpremeni.

vsako učno mesto, ki je bilo oddati, izjavil »je že oddano«. Ko ga je opozorila, da je Zidan most oddati (po odhodu B.), ji je odgovoril: »je tudi oddano«; nadalje, da bo B. žena sigurno prošila v Trbovlje na Vodi, naj se ji zagotovi njeno mesto, je bilo tudi to že oddano; to se pravi, vsako boljše mesto je bilo rezervirano Slomškaricam, našim pa so bila le mesta v hribih in daleč od železnice na razpolago. Navedel ji je celo vrsto šol v Prekmurju, na Pohorju, v kozjanskem in menda v kočevskem okraju. Na njeno izjavo, da bi ji bilo najljubše še mesto v Koprivnici (kozjanski okraj, je odšla z izgovorom, da si bo premislila. Dobila pa je kaj kmalu dekret. Zgodila se je lumparija, da je označeno v dekretu »na Vašo prošnjo«, ki je nikdar vložila ni. Na Zidan most, kamor bi bila prav rada šla, je prišla Šifer-Dietz Mara, ki je omožena z železniškim uradnikom Šiferjem na Zidanem mostu, velikim klerikalcem, vadiateljem »Orlov« v Radečah, bila je dve leti že brez službe. Članica UJU pa je morala v hribe kozjanskega okraja, ker je narodno zavedna in napredna, zlasti pa zato, ker je bila gosp. Velikonji ovađena, da je edina od 58

učnih moči trboveljske občine šla v Dubrovnik na skupščino UJU.

—na Kako sodi napredna javnost v Dalmaciji o bivšem prosvetnem režimu. »Država« piše v 59. številki od 12. novembra t. l. na koncu članka »Intrigantski rad bivšeg Ministra Prosvete« (Pitanje paralelnog odelenja Muš. Učit. ško.e u Šibeniku) sledeče: Kako mi pred javnosti, pred Bogom in ljudima optužujemo biv. Min. Prosvete zbog kroničkog zlodjela što ga je kroz kratko vrijeme po-

Učiteljski pravnik.

—Š Povišice draginjskih doklad. Za povišice draginjskih doklad ni treba posebej prošnje, kakor za povišico osnovne ali položajne plače, ker isto nakazuje prosvetni oddelek oziroma knjigovodstvo avtomatično. Šolsko vodstvo mora itak poročati o izpremembah, ki imajo vpliv na višino draginjskih doklad uradno in naj v slučaju, če je knjigovodstvo še vedno izplačalo napačne draginjske doklade, to uradno sporočiti knjigovodstvu, ki bo zadevo uredilo.

—Š Popolnoma jasno je, da plačajo dotičniki, ki imajo pravico vožnje za tretji tudi vozni listek III. razreda, če se vozijo v tem, čeprav se legitimacija glasi za II. razred.

—Š Izplačilo povišice pred 1. majem 1924 se ne izvrši radi tega, ker je bila nova plača nakazana le od 1. maja t. l. naprej. Dotičniki, ki so jim zapadle povišice pred tem dnem, jih morajo iztirjati takrat, ko prejmejo izplačilo razlike od 1. oktobra 1923 do maja 1924. Izplačilo predujmov nima vpliva na to.

—Š Kaderska leta všteta v pokojnino. Kaderska leta, všteta na podlagi zakona z dne 21. decembra 1875 drž. zak. št. 158, so tudi po novem zakonu o državnih uslužbencih všteta v pokojnino in za pomaknitev na višjo stopnjo osnovne plače. V nekem konkretnem slučaju je državni svet z razsodbo z dne 22. oktobra 1924, št. 13.360 razsodil takole: »Državni svet je v svojem četrtem oddeku vzel v razpravo tožbo N. N. proti rešitvi ministrstva prosvete z dne 13. marca 1924, št. 2020, s katero je bil izveščen, da je preveden v prvo skupino služiteljev z osmo stopnjo osnovne plače, in je, ko je proučil tako tožbo, rešitev in ostala akta, kakor tudi ministrov odgovor na tožbo, poslan z dopisom z dne 23. maja 1924, št. 4786, ugotovil, da minister ni uvaževal tožiteljeve zahteve, da se mu morajo računati v smislu člena 241. zakona o uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, tudi leta, prežita v vojski brez odbitja kadrskega roka. Ugovor, da tožitelj tega ni prijavil komisiji za razvrščanje, ne drži, ker se peti rubrika podatkov za razvrščevanje uradnikov in uslužbencev ministrstva prosvete glasi: »Priznana leta službe za penzijo brez vojaških na dan 1. septembra 1923.« — Z ozirom na to je treba ugotoviti »število teh let v smislu vojnih predpisov, ki veljajo za tožitelja in na katerega kaže člen 241. v prvem odstavku, in izdati drugo rešitev, imajoč v vidu člen 233. imenovanega zakona. Na podlagi navedenega in na temelju člena 233. zakona o uradnikih, kakor tudi člena 26. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih, izreka četrti oddelek državnega sveta tole razsodbo: »Rešitev ministra prosvete z dne 13. marca 1924, št. 2020 se razveljavlja v kolikor se nanaša na službena leta za določitev stopnje osnovne plače. Predsednik IV. oddelka državnega sveta Miloš Paunović, sekretar Gj. Popović.«

PRAVILNIK

o voznih olajšavah na železnicah v državni eksploataciji.

Ker je izdalo ministrstvo za promet z naredbo M. S. br. 21.156/24 z dne 9. oktobra 1924. nov pravilnik o brezplačni in znižani vožnji na železnicah v državni eksploataciji, se s tem ukinja dosedanj pravilnik (Ur. l. z dne 12. decembra 1921, št. 339/147) in se obenem objavlja nastopni izpisek iz novega pravilnika o voznih olajšavah, kolikor se nanaša na častnike, državne uradnike, upokojence in njih rodbinske člane kakor tudi na društva. (Ur. list, št. 105, od 17. nov. 1924).

II.

Uradniki in ostali državni uslužbenci.

Člen 69. Vsi državni aktivni uradniki in ostali državni uslužbenci uživajo na železnicah, ki jih eksploataira država, 50% en popust voznih cen redne tarife.

Člen 70. Za državnega uslužbenca se smatra vobče ona oseba, ki je po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih iz leta 1923, ali po zakonu o ustroju vojske in mornarice iz leta 1923, postavljena za državnega uslužbenca.

Člen 71. Državni aktivni uslužbenci kakor tudi častniki, uživajo znižano vožno ceno na železnicah v državni eksploataciji po členu 69. teh predpisov brez ozira na število potovanj v enem letu.

činilo napose na štetu naše nevojne uže otadžbine, to molimo čitaoce koji cijene korist prosvjete, da skrenu pažnju našim optužbama i da zlikovce koji su prozurokovali poremećaj i metež u našoj prosvjeti dostojno ocijene i da ih se sa zgražanjem spominja kao Rimljani Hanibala i da zlosretnom bivšem Ministarstvu jednodušno zapjevaju: Spomenulo se po zlu glasu, povratilo nikad do vjeka!

Člen 72. Kontraktualni uslužbenci, s katerimi se sklene formalna pogodba po poslednjem odstavku člena 130. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, uživajo olajšave po členu 69. teh predpisov; toda ministrstvo, ki sklene pogodbo z dotično osebo, ne sme te pravice s pogodbo izrecno priznati. Dnevničarji, ki so nastavljeni po navedenem členu 130, ne uživajo voznih olajšav na železnicah in legitimacije se jim ne izdajajo.

Istotako ne uživajo voznih ugodnosti honorarni uslužbenci, ki so kot taki nameščeni pri poedinih državnih napravah.

Rodbinski člani aktivnih državnih uslužbencev.

Člen 73. Rodbinski člani aktivnih državnih uslužbencev uživajo za 50% znižano vožno ceno na železnicah v državni eksploataciji trikrat na leto.

Člen 74. Za rodbinske člane se smatrajo: zakonita žena in otroci, za katere pristoji aktivnemu državnemu uslužbencu doklada po členu 42. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Upokojeni državni uslužbenci.

Člen 75. Državni uslužbenci, ki so upokojeni, uživajo za 50% znižano vožno ceno trikrat na leto, toda samo, dokler prejema pokojnino in draginjsko doklado.

Rodbinski člani upokojenih državnih uslužbencev.

Člen 76. Rodbinski člani upokojenih državnih uslužbencev uživajo znižano vožno ceno na železnicah v državni eksploataciji trikrat na leto. Za rodbinske člane upokojenega državnega uslužbenca se smatrajo zakonita žena in otroci, za katere pristoji upokojencu doklada po členu 42. v zvezi s členom 143. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Člen 77. Rodbinski člani upokojenega državnega uslužbenca ne uživajo voznih olajšav v času, dokler upokojeni uslužbenec ne prejema draginjskih doklad.

Vdove in sirote aktivnih in upokojenih državnih uradnikov.

Člen 78. Vdove državnih aktivnih uslužbencev uživajo 50% znižano vožno ceno trikrat na leto za čas, dokler prejema pokojnino po svojem možu in draginjske doklade. Kolikor pristoji vdovi doklada za otroke po členu 42. v zvezi s členom 149. zakona o civilnih uslužbencih, imajo tudi ti otroci pravico do znižane vozne cene trikrat na leto.

Člen 79. Otroci-sirote umrlih aktivnih in upokojenih uslužbencev uživajo to olajšavo trikrat na leto dokler prejema pokojnino po očetu in draginjske doklade.

Člen 80. Državni uslužbenci, ki so bili upokojeni pred uveljavitvijo zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih iz leta 1923, ali zakona o ustroju vojske in mornarice iz leta 1923, uživajo istotako vozne olajšave, kakor je to določeno v prednih členih, toda zase in za rodbinske člane samo, če prejema draginjske osebne in rodbinske doklade po zakonu o draginjskih dokladah državnih upokojencev.

Pravica do voznega razreda.

Člen 81. Uradnikom glavnih skupin I. in II. kategorije in višjim častnikom pripada I. razred, ostalim uradnikom in častnikom II. razred. Zvaničnikom, služiteljem in podčastnikom pripada III. razred.

Rodbinskim članom bodisi aktivnega, bodisi upokojenega uslužbenca pripada oni razred, ki pripada rodbinskemu poglavarju.

Upokojenemu državnemu uslužbencu pripada oni razred, ki mu je pripadal kot aktivnemu uslužbencu.

Člen 82. Aktivni državni uslužbenec, ki mu pripada I. vozni razred, sme uporabljati samo še II. vozni razred; oni uslužbenec, ki mu pripada II. razred, pa sme uporabljati tudi III. razred.

Uradniške legitimacije.

Člen 83. Da se morejo zgoraj navedeni aktivni upokojeni uslužbenci in njih rodbinski člani koristiti z znižanimi voznimi cenami na železnicah, morajo imeti osebne legitimacije, da so državni uslužbenci, državni upokojenci, ali da so rodbinski člani državnega aktivnega ali upokojenega uslužbenca.

Člen 84. Te legitimacije izdajajo oblastne železniške direkcije, in sicer: direkcija v Beogradu za državne uslužbence z ozemlja Srbije v mejah iz leta 1914, direkcija v Zagrebu za uslužbence z ozemlja Hrvatske in Slavonije, direkcija v Sarajevu za uslužbence z ozemlja Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Črne gore v mejah iz leta 1914, direkcija v Ljubljani za uslužbence z ozemlja Slovenije in Medjumurja, direkcija v Subotici z ozemlja Banata, Bačke in Baranje.

Člen 85. Te legitimacije se izdajajo z veljavnostjo za pet let.

Člen 86. Vsako državno oblastvo se obrne na pristojno direkcijo s posebnim službenim aktom ki se mu mora priložiti overovljen seznam oseb, za katere se prošilo legitimacije. Seznamek mora biti overovljen s starejšinovim podpisom in s pečatom oblastva. V seznamek je treba točno navesti: priimek in ime dotične osebe, zvanje (z označbo kategorije in skupine). Seznamki morajo biti sestavljeni ločeno za aktivne uslužbence, ločeno za rodbinske člane in ločeno za upokojene uslužbence. V seznamku za rodbinske člane se mora označiti, kaj je uslužbenec rodbinski član in ali pristoji uslužbencu doklada po zakonu o uradnikih; istotako se mora označiti starost vsakega rodbinskega člana. Seznamke za upokojence vroči direkciji ono oblastvo, pri katerem prejema upokojeni uslužbenec pokojnino. V tem seznamku se mora označiti poleg onega, kar je zgoraj navedeno, ali prejema draginjske doklade zase, nadalje, ali prejema pokojnino po novem ali po starem zakonu in ali mu po tem pristoji

doklada po členu 42. v zvezi s členom 143. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbenih, ali pa prejema za rodbinske člane draginjske doklade po zakonu o draginjskih dokladah iz leta 1922.

Seznamkom morajo biti priložene še ne-rablene fotografije oseb, za katere se prošjo legitimacije. Fotografije ne smejo biti na kartonu in morajo imeti velikost 6 x 10 cm. Na zadnji strani fotografije morata biti napisana ime in priimek osebe, ki ji pripada fotografija.

Istovrstno mora oblastvo, ki prosi za legitimacije svojim uslužbenecem in njih rodbinskim članom, predhodno pobrati od vsake osebe po 10 Din za stroške ob izdaji legitimacije ter odposlati te zneske pristojni direkciji s pošto po-ložnico.

Direkcija sme izdati legitimacije samo, če prosi za izdajo legitimacij dotično oblastvo, ki mu uslužbenec pripada ali pri katerem prejema pokojnino. Neposredne izdajanje legitimacij je prepovedano in železniški uslužbenec, ki bi na ta način izdal legitimacije, se kaznuje po predpisih zakona o državnem prometnem osebuju.

Člen 87. Legitimacija mora obsežati:

1. redno številko; 2. dobo veljavnosti; 3. lastnikovo ime in njega priimek; 4. njega čin ali zvanje; 5. urad, pri katerem služi; 6. vozni razred; 7. datum in kraj izdaje; 8. faksimile direktorja oblastne direkcije; 9. svojerodni podpis lastnikov; 10. razpredelke za podaljšavo z nastopnim besedilom: »Podpisani starejšina potrjuje z uradnim pečatom in s svojim podpisom, da je imetnik te legitimacije uradnik in da ima pravico do legitimacije v letu...«; 11. razpredelke, v katerem se vpisujejo eventualne izpremembe glede veljavnosti za vozni razred.

Člen 88. Legitimacije za aktivne uslužbence so vezane in platnice so ovite v platno modre barve. Na drugi notranji strani platnice se nalepi fotografija, na kateri mora biti predhodno pritisnjen suhi žig oblastne železniške direkcije. Poleg tega se mora pritisniti na fotografijo tudi vlažni žig železniške direkcije na dva nasprotna oglata, da je pečat na fotografiji in na platnici. Prva notranja stran je določena za žigosanje in za izpis vsebine legitimacije, o čemer govori prednji člen od točke 1. do vštete točke 9. Legitimacija se doda list, ki služi za podaljševanje legitimacije. Ta list ima na prvi strani tri razpredelke, na drugi dva, o katerih govori prednji člen in ki se nanašajo na točki 10. in 11. Ta list si pritrudi tako, da se dodata legitimaciji dejanski dva lista, od katerih je eden pritrjen na prvo notranjo stran platnice, da se izpiše potrebno besedilo, kakor je zgoraj navedeno.

Člen 89. Legitimacije za rodbinske člane aktivnih uslužbenecov in za upokojence so istovrstno vezane, a platnice so ovite v platno sive barve.

Legitimacije rodinskih članov in upokojencev imajo isto vsebino kakor legitimacije aktivnih uslužbenecov. Na legitimacijah rodinskih članov se mora točno navesti ime in zvanje očetovo ali možovo. Pri upokojencih je potrebno označiti njegov poklic, dokler je bil aktiven. Legitimacije rodinskih članov in upokojencev imajo vložek šestih listov, od katerih je prvi prilepljen na prvi notranji strani platnice, da se izpiše in ožigosano potrebno besedilo. Ostalih pet listov služi za to, da se podaljšuje veljavnost legitimacije za poedina koledarska leta in da se kontrolira število voženj v enem letu. Na vrhu prednje strani vsakega lista se pusti en razpredelke, ki služi za to, da se označi leto, za katero legitimacija velja, in za koga velja, nadalje za eventualne izpremembe glede upravičenosti do voznega razreda.

Ostali prazni prostor služi za žigosanje in uničitev pri vsaki vožnji. Zato je ostanek lista razdeljen na trikrat po dva razpredelka (za odhod in za povratek). Druga stran lista je prazna. Ob izdaji vozovnice na podstavi take legitimacije ožigosano postaja z mokrim dnevnim žigom ustreznih razpredelke, ki ga uniči sprevidnik ob pregledovanju vozovnic s tem, da ga preščišne.

Ce postajna blagajna ne more izdati direktne vozovnice do končne postaje potovanja, izda blagajnik vozovnico do one postaje, do katere jo more izdati, v razpredelku pod žigom pa označi končno postajo, do katere želi potnik potovati. V tem primeru uniči sprevidnik ustreznih razpredelke v legitimaciji, kadar mu potnik pokaže vozovnico, ki se glasi do končne postaje.

Člen 90. Legitimacije podaljšuje za koledarsko leto samo ono oblastvo, pri katerem je uslužbenec v službi dne 1. januarja ali od katerega prejema pokojnino. V letu, ko izda direkcija legitimacije, velja za aktivne uslužbenca datum izdaje za dotično leto, tako da morajo oblastva dejanski štirikrat podaljšati veljavnost legitimacij. V legitimacijah za upokojence in rodbinske člane upokojenih in aktivnih uslužbenecov označi in izvrši oblastna direkcija overitev v ustreznem razpredelku tudi za leto, v katerem je legitimacija izdana.

Generalna direkcija določa na podstavi členov 85. do 90. teh predpisov natančnejšo obliko legitimacij za uslužbenca, upokojence in rodbinske člane.

Člen 91. Na podstavi legitimacij se lahko kupujejo polovične vozovnice za mešane, potniške in brze vlake, ne pa tudi za luksuzne in ekspresne vlake.

(Dalje prihodnjic)

Splošne vesti.

— Ukinjenje dopusta predsedniku UJU tov. Milutinu Stankoviču, uredniku »Narodne Prosvete«. Prosvetni minister g. S. Pribičević je radi zadnjih dogodkov ukinil dopust predsedniku UJU in uredniku »Narodne Prosvete« tov. Milutinu Stankoviču. Ta čin moramo odločno obsojati, ker tov. Stankovič ni imel svojega dopusta osebno, temveč je prejel ta dopust iz nujne potrebe kot urednik »Narodne Prosvete« in pozneje še iz važnejšega vzroka, kot predsednik Udruženja Jugoslov. Učit., ki šteje nad 12.000 članov. Nedvomno je, da je »Narodna Prosveta« mnogo že pripomogla k povzdigi prosvete v državi potom vpliva, ki ga ima na učiteljsvo in je zato vredna in potrebna vse podpore s strani države, četudi se smatra kot privatna institucija. Enako tudi UJU deluje za povzdigo prosvete v državi in je prava malenkost podpora, ki jo daje v obliki tega

dopusta država UJU za vse žrtve, ki jih sicer učiteljsvo na podlagi iniciative UJU doprinaša za državo. Zato pričakujemo, da bo g. minister to svojo odredbo preklical in zopet dovolil dopust, ki ga je imel naš predsednik in urednik »Narodne Prosvete« kot tak.

— **Oba članka tov. Milutina Stankoviča, predsednika UJU** ponatiskujejo slovenski klerikalni listi »Slovenec« in mariborska »Straža«, ta najbolj zagrizeni nasprotnik učiteljsva. Pri tem pa članke še po svoje potvarjajo, tako n. pr. napravljajo iz »Demona nacionalne misli« »Demon države« itd. Klerikalno ponatiskovanje teh člankov je zelo tipično in izgleda, kakor da bi jim tov. Milutin Stankovič prav pihal na srce. Zapomni-jo naj pa si gospoda republikanci, da je veselje prezgodno, ker jim tudi oni del Srbov pokaže še hrbet, ko jih spozna. Iz te moke ne bo kruha, kakršnega si želi naša klerikalna gospoda, ki bi rada zmlela s.ovensko napredno učiteljsvo.

— **Pod načelnikom za osnovno nastavo g. St. Markovičem** se sedaj z vso vneto deluje na ureditvi šolske uprave za osnovni pouk. V ministrstvu prosvete se vrše vsak ponedeljek konference vseh referentov za osnovni pouk, katerih cilj je enotnost pri uradovanju in splošno saniranje administracije tega oddelka. — Izvršila se bo tudi koncentracija arhiva za vse oddelke prosvetnega ministrstva. — Finančni odsek ministrstva prosvete, ki se je sedaj delil v tri oddelke, se združi v enega in je že v budžetu predviden tudi skupen znesek. — Podvzamejo se tudi koraki za ureditev statističnega oddelka, da se pospeši posle, ter da se stopnja plače odredi avtomatično in se bodo tudi ostale vloge sproti reševale.

— **Šefu personalnega odseka v ministrstvu prosvete g. Milanu Rabrenoviču** je podeljen referat pregledovanja poročil okrajnih šolskih nadzornikov in prosvetnih inspektorjev, da na podlagi teh poročil sestavlja predloge za napredovanje osnovnega pouka. Istovrstno mu je poverjeno tudi uredništvo lista »Osnovna nastava«, ki bo službeni organ za osnovno šolstvo v ministrstvu prosvete. — S tem bi mi dobili nekak centralni šolski uradni list, kar moramo toplo pozdravljati, če se bo izpejalo v tej smeri.

— **Klerikalni člani Glavnega Prosvetnega Sveta v Beogradu iz Slovenije.** Glasom »Uradnega lista« je minister dr. Korošec imenoval z objavo ministrstva prosvete z dne 14. oktobra 1924 za izredne člane glavnega prosvetnega sveta v Beogradu g. Ivana Dolenca, prof. na III. državni gimnaziji v Ljubljani; g. dr. Karel Oswald, prof. na univerzi v Ljubljani in g. Fran Finka, okrajnega šolskega nadzornika v Mariboru.

— **Obnovitev Jugoslov. prosvetnega oddelka v Parizu.** Prosvetni minister je razveljavil sklep bivšega prosvetnega ministra dr. Korošca, s katerim je bil ukinjen prosvetni oddelek naše vlade v Parizu. Ta oddelek je zopet obnovljen, ker je neobhodno potreben za vzdrževanje kulturnih zvez s prijateljskim francoskim narodom.

— **Povišanje dijaških štipendij.** Prosvetni minister je povišal štipendije za medicince, študirajoče v inozemstvu, od 750 na 1000 francoskih frankov, dijakom, študirajočim v naši krajevini, so povišane štipendije od 400 na 600 Din mesečno.

— **Uprizarjajte igrico »Miklavž prihaja«**, ki je izšla v Učiteljski tiskarni in stane 6 Din, glasbeni del posebe 4 Din.

— **Tiskarski skrat** je zagrešil v zadnji številki, glasi se namreč: G. Anton Stalcer v Črnomlju je daroval 100 Din.

— **Člani okrajnega učiteljskega društva litijskega,** ki še niso plačali članskega za leto 1924., se ob 12. uri pozivljejo, da sigurno začetkom decembra storijo svojo organizacijsko dolžnost. Članarina znaša Din 105 in Din 2 izkaznica — skupaj Din 107. Kdor ni na jasnem, koliko še dolguje, naj z dopisnico vpraša. Imejmo nekoliko več stanovski - organizacijske zavesti. Ne zahtevajmo samo od organizacije, temveč storimo napram njej tudi svojo dolžnost, in sicer pravočasno — brez opetovanega opomina.

— **»Božična pravljica«**, igra za otroke, v treh slikah, z napevom. Dobi se v zbirki »Šolski oder« I. zvezek. Napev je že pošel in je sedaj izšel v drugem natisu. Prav primerna bo igrica za prirejanje božičnic, za šolske odre, sokolska društva in sploh za mladinske prireditve. Naroča se v Učiteljski knjigar-

ni v Ljubljani in stane 6 Din, napev posebe 4 Din.

— **V razpravo »Naglašanje slovenskega zvalnika«** se je vrnilo nekaj tiskarskih pogreškov. Biti bi moralo: bistvo namesto bistvo; prihod namesto prihod; strmogorjan namesto strmogorjan. Nadalje v 15. odst.: dolgo potisnjena .. namesto dolgo potisnjena... (dvakrat) in v 16. odst.: dolgo potegnjeno... namesto dolgo potegnjeni...

— **Ali uporabljajo učenci vaše šole pri domoznanstvenem in zemljepisnem pouku** ročna zemljevida »Pohorje - Kozjak« in »Slovenske gorice - Ptujsko polje«? Naročite ju čimprej, če hočete doseči povoljne uspehe! Naročila sprejema založništvo »Učiteljski dom« v Mariboru, ki daje šolam 4% popusta.

— **Glasbeni del k »Čudežnim gosim«**, Ker se oglašajo vedno novi prosilci, prosimo one, ki imajo izposojene partiture, da čimprej pošljejo prepise in original Pov. UJU, ker sicer ne moremo ustreči novim prosilcem. Založništvo zahteva kot odškodnino le prepis, pravico tanijem si je pridržal skladatelj tov. Ciril Pregelj, učitelj, Celje, Ipavčeva 12.

— **Napev h Korbanovemu »Povodnemu možu«**, ki je že pošel, je pravkar izšel v drugem natisu in stane 4 Din. Naroča se v Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

— **Poverjenice društva učiteljev v Ljubljani** se prošjo, da poberejo pri članicah članarino za tekoče leto à 10 Din in jo vpošljejo po položnicah društvu.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** priredi na narodni praznik dne 1. decembra t. l. družabni večer ob 8. uri zvečer v gostilni pri »Majarončku« nasproti deželne bolnice. Vse člane(ice) in po njih vpeljane goste vljudno vabi odbor.

— **Nabiralcem »Zvončkovih« naročnikov!** V zmislu sklepa delegacije na letošnji pokrajinski skupščini v Krškem moramo urediti izdajanje mladinskega lista »Zvončka« tako, da izide prva številka lista vedno v septembru, zadnja pa koncem junija. S tem načinom izdajanja nam bo mogoče pričeti v septembru 1925. V času od novega leta pa do konca junija bodočega leta pa moramo pospešiti izdajo letnika 1925. Zato smo sklenili prirediti izhajanje »Zvončka« v tej dobi tako: Letnik 1925. bo izšel v dobi med decembrom in julijem, in sicer v 6 zvezkih, ki bodo obsegali vsak po 2 številki. Prvi zvezek izide že tikoma pred božičnimi prazniki, zadnji pa pred sklepom šolskega leta. (Celoletna naročnina bo znašala 30 Din, posamezen zvezek, obsegajoč 2 številki, à 5 Din.) Obračamo se po tej poti zopet do naših zvestih tovarišic in tovarišev, ki so nam v tekočem letu vztrajno stali ob strani in pomagali dvigniti naš mladinski list »Zvonček« tako, da zavzema danes častno mesto v mladinski literaturi. »Zvonček« ima za leto 1925. že pripravljeno popolnoma novo zunanjo opremo, ki je preprosta in lična in bo zanesljivo prijala otroški duši. Tudi vsebinsko bo bodoči letnik nadkriljeval vse dosedanje. Iskreno prosimo vse tovarišice in tovariše, da tudi v bodoče porabijo med šolsko mladino ves svoj vpliv v procvit našega mladinskega lista. Če stori vsak svojo dolžnost, potem lahko mirno pričakujemo, da se bo število naročnikov zopet dvignilo. Ne zamudimo nobene prilike, ko lahko opozarjamo šolske otroke na ta najboljše mladinski list, ki nudi naši mladini res zdrave dušne paše. Da nam bo mogoče vsaj približno določiti naklad prvega zvezka, vljudno prosimo, da nam javite število naročnikov prav zanesljivo do 10. decembra 1924. Vse naše članstvo na delo za naš mladinski list! — Uprava listov UJU poverjeništvu Ljubljana

— **Zahvala.** Gospod Bartol Ivan, trgovec in posestnik v Retjah, je daroval v spomin svojega dne 4. novembra t. l. umrlega očeta, bivšega predsednika krajnega šolskega sveta, znesek 1000 Din za šolske potrebe revnim učencem tukajšnje šole. Za ta velikodušni dar se mu podpisani v imenu revnih učencev najepše zahvaljuje. — Šolsko upraviteljsvo v Loškem potoku. — Ferdo Wigele, šolski upravitelj.

— **Knjige Slovenske Šolske Matice** za leto 1924. so dotiskane, toda od 46 lanskih poverjenikov se jih je doslej odzvalo samo 23, t. j. komaj polovica, dasi je podpisani stavi dan 20. oktobra kot zadnji rok za prijavo. Doslej so vposlali sezname in deloma tudi

članarino poverjeniki sledečih okrajev: Brežice, Celje, Idrija, Kamnik, Kočevje, Konjice, Kozje, Kranj, Krško, Laško, Ljutomer, Maribor — učiteljske, Mežiška dolina, Mokronog, Ptuj desni in levi breg, Radovjica, Rogatec, Sevnica, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, Šmarje in Šoštanj. Ponovno prosim tovarišice - poverjenike vseh tu nenaavedenih okrajev, naj store čimprej svojo dolžnost, da bo mogoče še pred božičnimi prazniki dostaviti članom knjige za tekoče leto. Potrudijo naj se, da bo sleherni član našega stanu tudi član Slovenske Šolske Matice. Stanovska čast in zavednost zahtevata to od vsakega posameznega učitelja oziroma učiteljice. Za vzgled jim bodi tov. ravnatelj Gnuš, poverjenik za laški okraj, ki je članstvo svojega okraja dvignil letos od 59 na 88, medtem ko je pri večini drugih okrajev število nepričakovano nizko padlo! Kje tiči vzrok temu, ne vem, vsekakor v učiteljsvu samem. Letni izdatek Din 30 je pač tako malenkosten, da ga vsakdo prav lahko brez posebnih težav utrpil. Izgovora ni tu nobenega in ga tudi ne sme biti. Kar je mogoče v laškem okraju, isto ali pa še več je mogoče v drugih okrajih! — Z ozirom na povedano, da manjka podpisane biagajniku še polovica članskih seznamov, je podpisani proti svoji volji naravnost primoran podaljšati prijavni rok do 18. decembra, pri tem pa pričakuje zanesljivo, da mu p. n. poverjeniki pravočasno določijo vse potrebne sezname s članarino vred. Članski sezname so letos potrebni, ker izide za l. 1924. tiskan članski imenik, ki bodi nekaka kontrola naše stanovske zavednosti. Zato pa veljaj vsem še enkrat: Pristopajte po. noštevilno k Slovenski Šolski Matici! — Pavel Plesničar, biagajnik Slov. Šolske Matice v Ljubljani, Komenskega ulica 8.

Savršeno sredstvo protiv svih vrsta reumatizma. Pretegodinu dana otvorio je biološko - bakteriološko laboratoriju dr. Rahlejev pronalazač leka protiv reumatizma Radio-Balsamica, koji je lek najbolje sredstvo do danas protiv svih vrsta reumatizma. Lek dr. Rahlejeva priznat je ne samo u našoj državi već i u inostranstvu kao najbrže i najradikalnije sredstvo protiv reumatizma, o čemu svedoče priznanja lekara i zahvalna pisma hiljadama izlečenih bolesnika. Radio-Balsamica osniva se na sasvim novim principima, te je apsolutno neškodljiv srcu i ne ostavlja nikakvih tragova ni na koži ni u organizmu. Bolesnici, koji su se godinama lečili po raznim kupatilima izlečeni su sa dve do tri fiasice toga čudotvornog leka. Lek se izrađuje i dobiva u Laboratoriji Radio-Balsamica, Beograd, Kosovska ulica 43.

Imenovanja in napredovanja.

— **i Imenovanje predsednika glavnega prosvetnega sveta.** Z ukazom Nj. Vel. kralja je imenovan za predsednika glavnega prosvetnega sveta Sava Urošević, član akademije znanosti in univ. profesor. Demisija bivšega predsednika Pavla Popovića je bila sprejeta.

— **i Novi člani glavnega prosvetnega sveta v Beogradu.** Ker je bil razveljavljen ukaz bivše vlade o sestavi glavnega prosvetnega sveta, je kralj podpisal nov ukaz, s katerim se imenujejo za člane glavnega prosvetnega sveta: dr. Čeda Mitrović, dr. Gorgije Jovanović, dr. Vlada Čorović, Jeremija Jovanović, Lazar Trpković, Lazar Knežević, Ljuba Protić, Jovan Dimitrijević. Steva Marković in Pavle Stefanović.

Razpisi služb.

— **si V Ljubljani** je razpisano na l. mestni deklški meščanski šoli, mesto ravnateljice. Prošnje je vložiti do 15. decembra 1924. (»Ur. list« st. 106, 1924).

Naš stanovski naraščaj.

— **nar Gibanje učiteljskega naraščaja v Mariboru.** Za šolsko leto 1924/25. se je sestavil pri učiteljskem društvu za mesto Maribor in bližnjo okolico sledeči odbor za učiteljski naraščaj: Anton Skala, predsednik; Mirko Kozuh, biagajnik; Mirko Ravtar, tajnik; Anton Hren, Marica Humeč in Elza Lešnik pa sosyvetovalci. V odboru sta tudi zastopnika učiteljskega naraščaja Stanko Andolšek in Vera Vodenik. — Odbor je imel že dve seji, na katerih se je sklepalo o poslovniku za šolsko leto 1924/25. Sklenilo se je, da se bodo prirejali se-